Sikhs IN CANADA

"The truth,
the hope of any time,
must always be sought
in minorities."
(Ralph Waldo Emerson)

FCM

Federation of Canadian Municipalities

SIKHS: A PROFILE

Sikhs have been in Canada since the turn of the century. They live and work in every major city and most small towns, and participate fully in all aspects of Canadian life. Many Sikhs hold responsible positions in business, government, and education. Like all other Canadians, they also play an active part in community life reflecting their civic-mindedness.

According to the 1986 Census, there were about 350,000 South Asians living in Canada, one-third of whom were Sikhs. Currently, an estimated 150,000 live here.

Sikhs are a closely-knit religious community. The Sikh culture is based on the religious laws and conventions passed on to them by their ten prophets and enshrined in the Sikh holy book **Guru Granth Sahib**. To the Sikhs, **Harmandar Sahib** (the Golden Temple in Amritsar) is the fountain of spirituality. Commandments about social behaviour are issued by an administrative body, **Sri Akal Thakat**.

The original home of the Sikhs is the **Punjab** (the land of five rivers), a region which lies between the eastern range of the Himalayas and the western range of the Hindu Kush mountains. Punjabi is the mother tongue of the Sikhs:

ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੇ ਅਸਾਨੂੰ ਅਸਾਂ ਧਾ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾਈ:
ਨਿਰਾ ਨੂਰ ਤੁਸੀਂ ਹੱਥ ਨ ਆਏ, ਸਾਡੀ ਕੰਬਦੀ ਰਹੀ ਕਲਾਈ।

(Punjabi script)

HIGHLIGHTS OF SIKH HISTORY

The founder of the Sikh religion was **Guru Nanak Dev** (1469–1539). He was followed by nine other pontificates (**Gurus**) spanning almost 250 years. The last of these **Gurus** was **Guru** Gobind Singh (1666–1708). He transferred spiritual authority to **Guru Granth Sahib** (the Sikh holy book), and temporal authority to the **Guru Panth** (the corporate Sikh community).

The Punjab was the last major part of the Indian subcontinent to fall under British domination. It was annexed in 1848–49. Subsequently, Sikhs of the Punjab became the mainstay of the British Indian Army. During World Wars I and II many rendered invaluable service and won gallantry awards, including the coveted

Reproduction By: Guru Gob

Victoria Cross. Many were also active in other forms of government service. It was from these people that early South Asian immigration to Canada was drawn.

SIKHS IN CANADA

The Sikhs first came to Canada in the early part of this century via the Pacific rim trading nations, and settled on the west coast of the North American continent.

Early immigration was not easy. The *Komagata Maru* incident in 1914 (about a ship chartered by Sikhs which brought 376 passengers to Vancouver and caused a storm of protest) is now a part of Canadian immigration history, and symbolizes much of the discriminatory attitude once prevailing towards these new people.

During the mid-30's some families moved eastward. However, the larger influx of immigrants came during the 70s. Today Sikhs are found not only in British Columbia, but also throughout Canada.

BELIEFS AND PRACTICES

Sikhs (male and female) must wear the **5 Ks — the five emblems of Sikhism**. These are:

KESH: By this practice Sikhs do not cut their hair and all male Sikhs wear a turban. (A helmet, toupee, cap, hat or any "formed" head-covering is forbidden.) The turban is often worn in the colour of one's choice. A social, religious, or political significance is usually associated with the colour chosen. White suggests piety and humility. Blue was the colour worn by the tenth prophet. Black connotes religious and political strife. Saffron evokes the struggle against persecution, and is the colour of the Sikh flag suggestive of sacrifice and perservance. The colour can be adjusted to match one's dress and to suit a particular profession or occasion.

ind Singh Sikh Society of

Sikhs have recently been allowed to wear turbans in the RCMP, thereby giving them the opportunity to serve their country and to integrate fully in Canadian society.

KANGA: A comb, which must be kept tucked in the hair.
KACHA: Shorts of a special design.
KARA: A steel/iron bracelet, worn on the right wrist.
KIRPAN: A short instrument swung on the side in a cloth strap and worn constantly. By practice a minimum length of nine inches is generally acceptable as the overall length of the kirpan.

Please read KACHA TO KACHERA

OTHER TRAITS

All male Sikhs must bear the name **SINGH**, and all females the name **KAUR**.

Sikhs must recite certain hymns from **Guru Granth Sahib** every day. These particular hymns in book form (**Gutka**) are kept by devout Sikhs in their homes in a special manner.

Sikhs must apportion one-tenth of their income for charity, which is equivalent to the Christian practice of the tithe. Sikhs must also dedicate themselves to serving all communities.

A religious edict demands respect for the equality of the sexes.

Non-discrimination is the firm principle which underlies all social practices. There is no caste system: all are considered equal.

Non-medicinal use of drugs is strictly prohibited by Sikhs for both religious and health reasons, and is a measure of their community's respect for the sanctity of life.

Canada (604) 597-4435

CEREMONIES

Most communities across Canada have a **Gurdwara** — a Sikh church—where all religious and congregational services are conducted.

Religious functions are: birth, pontification and death anniversaries of the ten Sikh Gurus, and the "Installation" of the holy book, **Guru Granth Sahib**.

Other social and religious functions are associated with:

• Birth • Marriage • Death • Child-naming • Baptism • Special Thanksgiving or Commemorative Congregational Prayers.

CULTURAL DIVERSITY

Municipalities across Canada are becoming increasingly more diverse as a result of demographic changes and immigration policy. As an organization constantly keeping abreast with change, FCM is committed to a policy on cultural diversity as expressed in its Policy Statement on Race Relations. On such matters, FCM's policy and practices are guided by a National Action Committee on Race Relations whose members are both elected and appointed leaders drawn from a variety of racial and ethnic communities across Canada and which reports to FCM's National Board of Directors.

The Policy Statement supports the Canada Multiculturalism Act (1988), which recognizes "the contributions of Canadians of all origins and their communities to the building of Canada and affirms that Canadians of all origins have contributed to the cultural, economic, and social benefits we all enjoy." It also supports the Canadian Human Rights Act and the Human Rights codes and regulations of all our provinces and territories which outlaw discrimination on the basis of race, religion, and colour.

Federation of Canadian Municipalities
24 Clarence Street, Ottawa, Ontario K1N 5P3
Telephone (613) 237-5221 FAX: (613) 237-2965

"If human life survives the present chapter of men's history the Sikhs for sure will still be on the map."

(Arnold Toynbee)

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ

ਸਚਾਈ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਨਿੱਘਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਆਸ,
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗੀ
(ਰਾਲਫ ਵਾਲਡੋ ਐਮਰਸਨ)

FCM

Federation of Canadian Municipalities

ਸਿੱਖ: ਇਕ ਝਾਤ

ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵੱਸਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਹਰੇਕ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਚ ਮਿਚ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵਪਾਰਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਪਦਵੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਵੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਗਰਿਕ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

1986 ਦੇ ਜਨ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ 350,000 ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿੱਖ ਸਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ 150,000 ਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਵਿਸਵਾਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਵਨ-ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ) ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ'ਤੇ ਅਸਲੀ ਪਿਛਲਾ ਘਰ ਪੰਜਾਬ (ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤ) ਉੱਤੇ ਹੈ, ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਜੋ ਕਿ ਹਿਮਾਲੀਆ ਪਰਬਤ ਦੇ ਪੂਰਵੀ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕੁਸ਼ ਪਰਬਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ

ਸਿਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (1469-1539 ਈ.) ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਜੋ ਕਿ 250 ਵਰ੍ਹੇ ਇਸ ਕੌਮ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ (1666-1708 ਈ:) ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਰੂਤਾ ਦਿੱਤੀ।

ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦਾ ਉਹ ਮੁੱਖ ਇਲਾਕਾ ਜੋ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਉੱਤੇ 1848-49 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਕਰਾਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਲੋਕ ਹੀ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਕੇ ਸਭਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ

ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਥਾਂਈਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਛੱਮੀ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਵੱਸਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਸੇਬਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮੁੱਢ ਵਿੱਚ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਈ ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਘਟਨਾ (ਉਹ ਜਹਾਜ਼ ਜਿਹੜਾ ਕਿ 376 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਬਣਿਆ) ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹੁਣ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਵੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਦੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਤੀਰੇ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 1930 ਦੇ ਅੰਧ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਜਾ ਵੱਸੇ। ਜਦਕਿ 1970 ਦੇ ਲਾਗੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿੱਖ ਇੰਮੀਗਰਾਟਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਅੱਜ, ਸਿੱਖ ਸਿਰਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੁਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਛਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ

ਸਿੱਖ (ਔਰਤ ਜਾਂ ਮਰਦ) ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ **ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।** ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਕੇਸ: ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕੱਟਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮਰਦ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਲੋਹ ਟੋਪ, ਟੋਪੀ, ਹੈਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸਿਰ ਢੱਕਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ) ਦਸਤਾਰ ਅਕਸਰ ਕਈ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਨਪੰਸਦ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਈ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਹਾਨਤਾ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੱਟੀ ਦਸਤਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਨਿਰਮਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੀਲਾ ਰੰਗ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ। ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੋਗ ਵਜੋਂ ਹੈ। ਕੇਸਰੀ ਦਸਤਾਰ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੰਗ ਆਪਣੇ ਕਪੜਿਆਂ, ਸੂਟਾਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ-ਧੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਚੋਣ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰ.

ਸੀ. ਐਸ. ਪੀ. (ਪੁਲਸ) ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਰਲ ਮਿਲ ਜਾਣ।

ਕੰਘਾ: ਜੋ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੜਾ: ਸਟੀਲ ਜਾਂ ਸਰਬ ਲੋਹ ਦਾ ਕੜਾ ਜੋ ਕਿ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਛਹਿਰਾ: ਜੋ ਕਿ ਵਖੱਰੇ ਢੰਗ ਦੀ ਕੱਛ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਪਾਨ: ਇਕ ਕਪੜੇ ਦੇ ਗਾਤਰੇ ਵਿੱਚ ਧਾਤ ਦੀ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਧਾਰਨ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ 9 ਇੰਚ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਂਈਆਂ

ਸਾਰੇ ਮਰਦ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਨਾਲ **ਸਿੰਘ** ਜ਼ਰੂਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ **ਕੌਰ** ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪੜਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਣੀਆਂ (ਜਪੁਜੀ, ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ, ਸਵੈਯੇ, ਚੌਪਈ, ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਰਹਿਰਾਸ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲਾ ਸ਼ਾਮੀਂ) ਜੋ ਕਿ ਇਕ **ਗੁਟਕੇ** ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਘਰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ (ਦਸਵੰਧ) ਧਰਮ ਜਾਂ ਭਲਾਈ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਕੱਢ ਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਈਸਾਈ ਮੱਤ ਦੀ ਦਸਵੰਧ ਪ੍ਰਥਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸੂਲਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਲਿੰਗ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਪੱਖਤਾ (ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਭੇਦ ਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨਾ) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪੱਕਾ ਅਸੂਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ'ਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਸਭ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਰੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਯਾਦਾ ਤੇ ਜੀਵਣ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਥਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਸਮਾਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ: ਜਨਮ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ, ਮੌਤ, ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

• ਜਨਮ • ਵਿਆਹ • ਮੌਤ • ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਰਸਮ • ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ
• ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜਾਂ ਜੋੜਮੇਲੇ ਆਦਿ।

ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਿੰਨਤਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਮਿਉਂਸਪੇਲਟੀਆਂ ਦੀ ਏ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾ, ਆਪਣੀ ਨਸਲੀ ਸੰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਿੰਨਤਾ ਬਾਰੇ ਤਹਿ ਕੀਤੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਉੱਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਦਿਆਂ ਲਈ, ਐਫ, ਸੀ. ਐਸ. (ਇਸ ਸੰਸਥਾ) ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਲਈ ਨਸਲੀ ਸੰਬੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਆਗੂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਜਾਂ ਅਵਾਸੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਇਸ ਸੰਸਥਾ (ਐਫ. ਸੀ. ਐਸ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਨੀਤੀ ਖਰੜਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 1988 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਮਲਟੀਕਲਚਰਲ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਈਆਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੰਦ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸਲ, ਧਰਮ ਤੇ ਰੰਗ ਬਾਰੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਿਉਂਸਪੇਲਟੀਜ਼
24 ਕਲੇਅਰੈਂਸ ਸਟਰੀਟ, ਓਟਾਵਾ, ਓਨਟੇਰੀਓ K1N 5P3
ਟੈਲੀਫੋਨ (613) 237-5221 ਫੈਕਸ (613) 237-2965

"ਜੇ ਮਾਨਵ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜਿਊਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਉਭਰੇਗਾ।"

(ਐਂਰਨੋਲਡ ਟੋਅਨਬੀ)

ਮੇਨ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਐਂਡ ਗਰਾਫਿਕਸ